

PROVINCIE
FLEVOLAND

Ontwerp Nationaal Programma Landelijk Gebied

Zienswijze ontwerp-NPLG
Vervolgstappen naar ontwerp-FPLG

Commissie RND, 7 februari 2024

Zienswijze op ontwerp-NPLG

- Rijk heeft ontwerp-NPLG vastgesteld, NPLG is Rijksprogramma, waarin – grotendeels bestaande – (inter)nationale doelen en doelen uit bestuurlijke afspraken zijn opgenomen
- Rijk geeft gelegenheid om zienswijze op ontwerp-NPLG in te dienen
- GS stellen voor om zienswijze in te dienen

Deze presentatie in beeldvormende vergadering van commissie RND benoemt hoofdpunten van voorgestelde zienswijze en biedt commissie gelegenheid om te reageren

Korte terugblik

- Eerder gepubliceerde NPLG-Rijksdocumenten, voorafgaand aan ontwerp-NPLG:
 - Startnotitie NPLG van juni 2022
 - Ontwikkeldocument NPLG van november 2022
 - Handreiking voor de gebiedsprogramma's NPLG van maart 2023
 - Diverse Kamerbrieven met aanvullingen op de NPLG-doelen in 2023 (w.o. klimaat, natuur)

Provinciale Staten zijn via Statenmededelingen geïnformeerd. Ontwikkeldocument en Handreiking zijn leidraad geweest bij opstellen van conceptontwerp-FPLG

Verschillen ontwerp-NPLG en vorige stukken

- Ontwerp-NPLG is omvangrijker: 125 blz. t.o.v. Ontwikkeldocument met 52 blz.
- Met meer omvang komt meer toelichting, bijv. over:
 - prioritering van NPLG-doelen t.o.v. elkaar (blz. 20 e.v. van ontwerp-NPLG)
 - programmatisch, cyclisch en adaptief werken (hfst. 4 van ontwerp-NPLG)
- Ontwerp-NPLG bevat ook aanvullingen, o.a. op:
 - NPLG-doelen
 - structurerende (Rijks)keuzes

Aanvulling op doelen en keuzes vragen specifieke aandacht

Aanvulling (reg. verdeling) NPLG-doelen

- NPLG-doelen:
 - Natuur: richtinggevende* areaalopgave voor natuur en agrarische natuur is toegevoegd, inclusief regionale verdeling voor Flevoland van 60ha natuur en 1.600ha agrarische natuur (zie pag. 29 en bijlage 2 ontwerp-NPLG)
 - Natuur: streefgetallen agroforestry bossenstrategie zijn geen onderdeel van NPLG
- Regionale verdeling:
 - Natuur: regionale verdeling bossenstrategie voorziet voor Flevoland in 64ha binnen NNN en 600ha buiten NNN (zie pag. 38 ontwerp-NPLG)
 - Klimaat: regionale verdeling van koolstofopslag in minerale landbouwbodems voorziet voor Flevoland in 0,061 Mton CO₂ eq/jaar vanaf 2030

* geeft richting aan maatregelen ten behoeve van 30% natuurherstel dat bijdraagt aan een gSvl van VHR-habitattypen en -soorten

PROVINCIE
FLEVOLAND

Toelichting op richtinggevende opgave voor behalen natuurdoelen

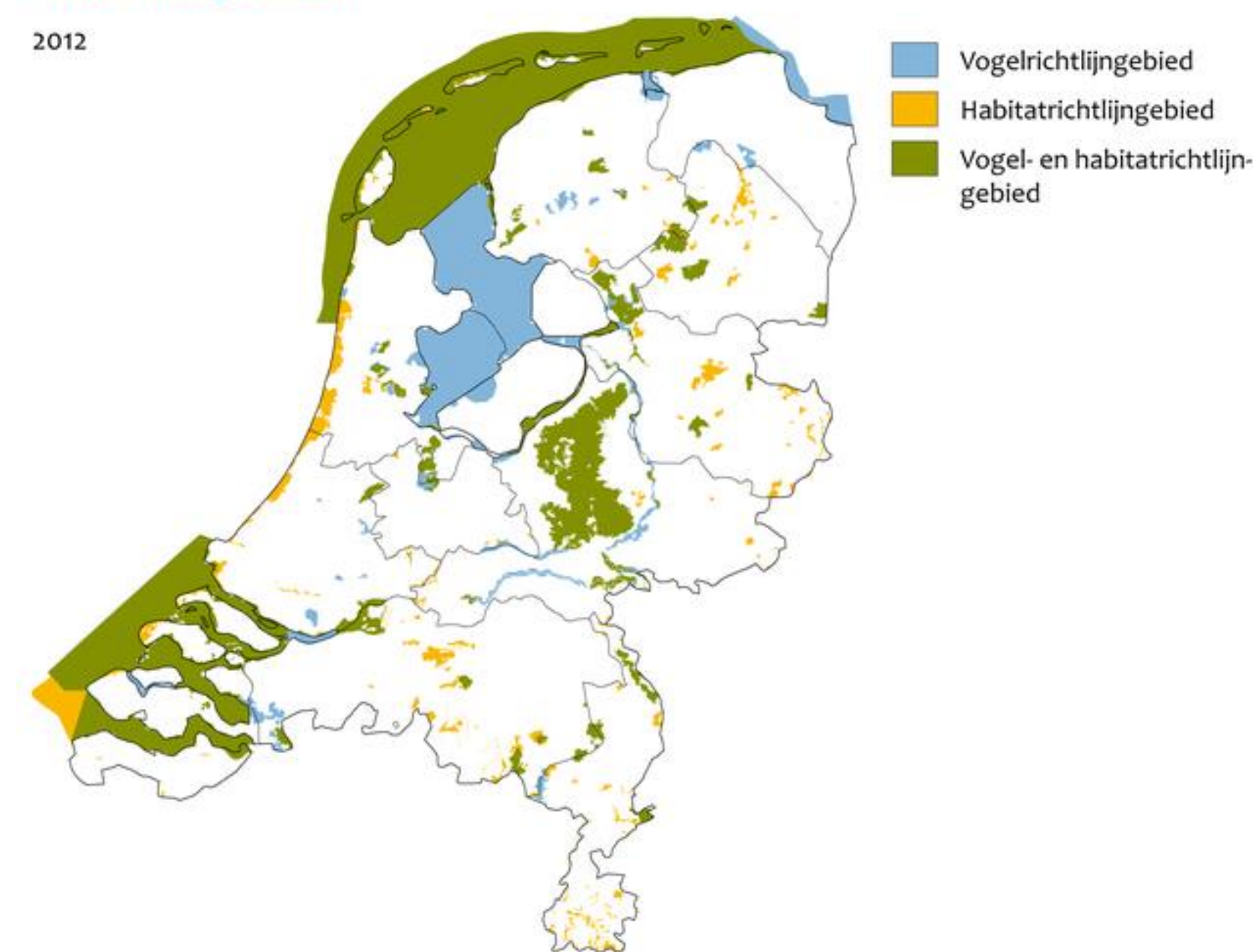
Richtinggevende areaalopgave t.b.v. VHR-doelen van 2030

NPLG-doelen voor natuur:

- Vogel- en Habitatrictlijn (Natura 2000)
- gunstige staat van instandhouding (gSvl)
- 30% doelbereik VHR Nederland in 2030
- 100% doelbereik VHR Nederland in 2050
- binnen en buiten Natura 2000 gebieden
- hectares op basis inschatting SOVON/WEnR
- met provinciale verdeling

Natura 2000-gebieden

2012

Regionale verdeling Flevoland

Provincie Flevoland

Natuurtype	Geaggregeerde opgave extra benodigde arealen voor 2030.	
	Areaalopgave natuur voor 2030 [ha]	Extra te realiseren areaal agrarische natuur [Ha]
Dooradering		1.600
Moerassen	33	
Vochtige schraalgraslanden	1	
Rijke graslanden en akkers	25	
Totaal extra arealen	59	1.600

Areaalopgave agrarische natuur (dooradering)

In steekwoorden:

- 1.600 hectare in 2030
- Spotvogelgroep (zomertortel, kneu, graspieper, gele kwikstaart, veldleeuwerik)
- Drukfactoren - schaalvergroting & intensivering landbouw, verdroging
- Maatregelen - extensiveren agrarisch gebruik randen percelen (beheer)

Areaalopgave natuur (moerassen)

- 30 hectare in 2030
- Grote karekietgroep (snor, bruine kiekendief, velduil, porseleinhoen, woudaap)
- Drukfactoren - te weinig dynamiek in moeras, verzuivering, verdroging
- Maatregelen - nieuw moeras (30 ha), maatregelen in bestaande moerassen

Wat is nog nodig (inschatting)?

- 34 - 59 hectare grond omzetten in natuur (verschillende typen) – aankoop op basis van vrijwilligheid, inrichting en beheer
- 1.600 hectare agrarische natuur – inrichting (gedeeltelijk) en beheer
- Voorwaarde voldoende budget via NPLG/Transitiefonds
- NB: dit is ongeveer 1/3 van de opgave voor 2050

PROVINCIE
FLEVOLAND

Vervolg zienswijze ontwerp-NPLG

Aanvulling structurerende keuzes

- Aanvullingen op structurerende keuzes in ontwerp-NPLG:
 - Zorgvuldig omgaan met areaal landbouwgrond*:
 - omschrijving: “bij functiewijziging van agrarische grond wordt een zorgvuldige afweging gemaakt a.d.h.v. een afwegingskader”
 - doel: waarborgen dat landbouw integraal en gelijkwaardig meeweegt bij eventuele functiewijzigingen en te voorkomen dat landbouw het sluitstuk vormt in ruimtelijke afwegingen
 - Aanvulling voor provincies: om het afwegingskader toe te kunnen passen is op provinciaal niveau een indeling vereist van gebieden met weinig, matige en zware (toekomstige) uitdagingen voor de landbouw (zie tabel 3.3 op blz. 75)

* In het Ontwikkeldocument: ‘bescherming landbouwgrond’

Voorstel voor zienswijze: doelen (I)

- GS heeft conceptontwerp-FPLG ingediend op basis van de in juni 2023 bekende NPLG-doelen:
- Ingrediënten zienswijze: aanvullende en geregionaliseerde doelen zijn voor provincie Flevoland alleen ter kennisname

Voorstel voor zienswijze: financiering (II)

- Ontwerp-NPLG benoemt dat financiering van langjarige beheervergoedingen niet mogelijk is (blz. 10, tekstkader), terwijl Flevoland beheervergoedingen als absolute noodzakelijkheid ziet om te komen tot doelbereik:
- Ingrediënten zienswijze: bepleiten van het mogelijk maken van bekostiging van langjarige beheervergoedingen, omdat meerdere maatregelen uit het conceptontwerp-FPLG hierop zijn gebaseerd en anders doelen op natuur niet kunnen worden bereikt

Voorstel zienswijze: afbakening (III)

- Ontwerp-NPLG gaat over het landelijk gebied en niet over grote (Rijks)wateren, zoals Markermeer, IJsselmeer en Randmeren. Flevoland voorziet in conceptontwerp-FPLG buitendijkse maatregelen die bijdragen aan binnendijkse natuurdoelen, zoals vooroevers
- Ingrediënten zienswijze: bepleiten om buitendijkse maatregelen die bijdragen aan doelbereik te bekostigen uit de Rijksmiddelen (bijv. PAGW)

Voorstel zienswijze: agroforestry (IV)

- Streefgetallen agroforestry zijn geen onderdeel van NPLG-doelen, waardoor bijdrage uit Transitiefonds niet direct mogelijk zal zijn; Flevoland heeft in kader van bossenstrategie streefwaarden benoemd voor agroforestry:
- Ingrediënten zienswijze: bepleiten van mogelijk maken van bekostiging van agroforestry via het Transitiefonds (en dat niet uit te sluiten in het ontwerp-NPLG)

Voorstel zienswijze: specifieke karakter (V)

- Ontwerp-NPLG geeft aan dat: “... we veel specifiekier moeten gaan kijken op basis van de kenmerken van gebieden”. Een gebieds- of provincie-specifieke aanpak doet recht aan de karakteristieken van Flevoland:
- In Flevoland spelen specifieke omstandigheden die behalen van NPLG-doelen bemoeilijken:
 - in Flevoland is sprake van langdurige nalevering (vanuit de zeebodem), waardoor niet voldaan zal worden aan de KRW-doelen in 2027
 - Flevoland heeft specifieke bodemsamenstelling die behalen van doelen m.b.t. nutriënten en organische stoffen in de bodem bemoeilijkt, zoals kalk
 - Ingrediënten voor zienswijze: bepleiten dat specifieke omstandigheden meewegen in haalbaarheid en/of tempo van doelbereik

Voorstel zienswijze: uit conceptontwerp-FPLG (VI)

- Conceptontwerp-FPLG (30 juni 2023) noemt de volgende randvoorwaarden (par. 14.3):

- maatwerkbehandeling door het Rijk van Flevoland om zijn context (zoals beschreven in hoofdstuk 2 en 6) en aanpak (zoals beschreven in hoofdstuk 5 en in de voorstellen in hoofdstuk 9);
- juridische ruimte (mededinging) om transitie mogelijk te maken met de partijen die nu actief zijn in het gebied. Dat gaat om het beschikbaar krijgen van stikstofemissieruimte, om vrijkomende percelen vanuit publieke partijen en in het bijzonder om vrijkomende pachtgronden van het RVB, maar ook ruimte binnen de Europese regels ten aanzien van staatssteun, mededinging etc.;
- financiële ruimte om een snelle start te kunnen maken met de uitvoering van het FPLG, zoals de aankoop van stikstofruimte en extensivering;
- geduld bij de overheid/overheden (inclusief Rijk) om gebieden de ruimte te geven voor een gedegen participatieproces en daarmee hun eigen proces te doorlopen ook voor verplichtende opgaven. Onderdeel hiervan is ook het optimaal inzetten van de regelingen als geheel, zodat de partijen in de gebieden de voor hen benodigde afwegingen integraal kunnen maken.
- voldoende perspectief, richting, ondersteuning en middelen (een volwaardig Landbouwakkoord, vastgestelde Wet Transitiefonds) voor het toekomstbestendig maken van de landbouw (vanuit het perspectief van de komende 30 jaar);
- oplossingen van het Rijk voor de problematiek van de Flevolandse PAS-melders;
- duidelijkheid van het Rijk over de voornemens met betrekking tot piekbelasters;
- beleidsconsistentie bij het Rijk onder meer op het gebied van wet- en regelgeving en tussen programma's en beleid van de verschillende departementen.

- Ingrediënten zienswijze: deze randvoorwaarden opnemen in de zienswijze op het ontwerp-NPLG

PROVINCIE
FLEVOLAND

Vervolgproces ontwerp-FPLG

Flevolands Programma Landelijk Gebied

- En de betrokkenheid van Provinciale Staten:
 - Ontwerp-FPLG:
 - commissie RND beeldvormend – 3/10 juli 2024
 - commissie RND oordeelsvormend – 4/11 sept 2024
 - Provinciale Staten: wensen en opvattingen – 25 sept 2024
 - Aansluitend: 6 weken ter inzage om te komen tot definitief FPLG
- Nog te agenderen onderwerpen voor Provinciale Staten:
 - betrokkenheid van inwoners
 - afwegingen/kader voor (nieuwe) maatregelpakketten